MR. DEPUTY SPEAKER.—I also mentioned something; the Hon. Minister for Agriculture also said certain things. Both of us stand by what we have said. Beyond that how can I compel any body ?

SRI H. D. DEVE GOWDA.—The privilege motion is before you. You may examine the pros and cons and give a ruling.

MR. DEPUTY SPEAKER.—We shall go to the next time *vix.* the discussion and voting of Demands for Grants. The hon. Member Sri Arumugham will speak on the Demand, 'Grants in aid Contributions to Locai Bodies and Housing.

BUDGET ESIMATES FOR 1973-74-DEMANDS FOR GRANTS

Demand No. 394 Grants in aid Contributions to Local Bodies and Housing (Debate Continued)

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Mr. Deputy Speaker, Sir, the functions of the Municipal Abministration in the State need to be examined in the light of the orders and actions taken by the Government. We can understand the postponement of elections to the Municipalities in drought-affected areas like Gulbarga, Bidar, Bijapur and parts of Belgaum. But we are unable to understand why and for what reason the Government is hesitating to conduct elections to several Municipalities in other areas. These Municipalities come directly under the Deputy Commissioner of the District and over him there is the Divisional Commissioner. It is the responsibility of these two officers to coduct Municipal elections. How on earth these officers are devoting their time to conduct Municipal elections I connot understand. Is it because the Government is not having any confidence in the working of democracy ? If they feel that there must be democracy at the top level, they must agree to have democratic institutions at the bottom level also. In the past one year, though the term of office of several Municipalities has expired, no arrangement has been made to conduct elections thereto. Government has got one explanation, namely, that the delimitation of constituencies has not been completed. But they could conduct elections to those Municipalities where the constituencies have been demarcated. Appointing Administrators who are otherwise not qualified will naturally affect the interests of those living in the Municipal areas. For instance, take my Municipality *viz*, the Kolar Gold Field Municipality. Government appointed an Administator. The Tahsildar of Gulbarga who was upgraded as the Assistant Commissioner has been posted as the Administrator. He is yet to understand the working of the Municipality. Therefore, we on this side demand that Government should take immediate action for conducting elections to all the Municipalities to which they have appointed Administrators.

(SRI C. M. ARUMUGAM)

Most of the Municipalities are not able to fulfil the obligatory functions on account of financial difficulties. They are not able to carry out certain welfare measures which they are bound to do because they do not get much help from the Government. What they collect by way of octroi and taxes alone is not sufficient. Further, the Municipalities are not empower to stop a private car and see whether octroiable goods are being transported through it. We have raised this point and we have also written to the Deputy Commissioner in this behalf but we have not yet received any reply. In my area every prosperous merchant is having two cars, one for himself and another for bringing goods from Bangalore. This car is used for evading the taxes due to the Municipality. This was happening when we had a Council and it is now happening on a bigger scale during the regime of the Administrator. I do not know who drafted the present Municipalities Act and how it was passed. At any rate, it requires amendments so that the Municipal Councils will have more powers to plug the loopholes and they will be able to deal properly with tax evaders.

Yesterday I was not here when my friend Sri Puttaswamy, a senior member of this House and a former Minister, spoke. It appears he has a little objection to the Government Order dated 20th March 1973 which deals with the policy of the Government in the matter of allotment of houses. This order says that 'the houses constructed under the low income group housing scheme should be allotted as per the policy of the Government and that no two persons belonging to a caste should be allotted houses side by side'. Of course any progressive man in the country and more so the members of this House will definitely see that the whole Hindu society or Hinduism is based on the caste system. The people belonging to the upper class society are living in Jayanagar, Jayamahal Extension, Rajajinagar, Palace Orchads, etc. These are the areas meant exclusively for the upper class people and that is the reason why in the whole of the country there are two colonies : one is the upper class colony and the other one is the lower class colony *i. e.* the slums or cheris. It is impossible to abolish them except by law. Any amount of preaching and any amount of philosophy of Mahathma Gandhi and other top leadere cannot persuade this caste-ridden society to accept a low caste man as his neighbour.

4-00 P. M.

Therefore I welcome this rule, One may ask whether such a provision is there in the Constitution, I can tell this House that during the last 25 years nobody has bothered to implement the safeguards provided in the Constitution for the welfare of scheduled castes and scheduled tribes. The Government had all the power in all these 25 years and I want to know, what have they done to implement

the provisions in the Constitution. You had no heart to implement them and no mind to follow it and now you come and say that there is no provision in the constitution to provide for this sort of rules. In a growing society and in a country which is advancing, in a country which has been cursed with caste system, races and groups, it is very necessary that the Government should direct and indicate how these houses should be allotted. I want the Government to take census of Bangalore to know how many of the upper classes are having houses,in Jayanagar which is said to be the largest extension in South-East Asia, how many have houses. Will the Minister find out how many houses are owned by a single family. I can quote instances where a single man having houses in his name, his wife's name, children's name. This is how all these years the Housing Board has allotted houses without following any rules or procedure.

[MR. CHAIRMAN (SRI K. M. NAGANNA) IN THE CHAIR].

I know persons having two or three houses in Bangalore and in Hubli. They rent out their houses in Hubli and live here So far there is not vene one per cent reservation for any of these communities. It is all general allotment and one section of officers and their families who are allotted and not the poor men. Even urban areas are growing like rural areas. We know that in villages if a river flows from west to east, the upper class colony will be on the western side and the scheduled castes' colony will be in the eastern side because these scheduled caste people must drink the water let out by the upper class people. We must break such a system, remove it from roots. How to do it ? This is the only answer. Therefore, with all respects and apologies to hon. member Sri Puttaswamy, I wish to say that such a rule must be there and two houses should not be allowed to a same community. Whoever might be the chairman of the Board, after all he is also a human being and he is brougt up in the same old atmosphere, custom and manners and we cannot expect him to attempt all the reforms by himself. I think such a rule will certainly result in the abolishing of cheris and colonies.

Some reservations for certain communities are contemplated. The Government wants to direct that in future the Mysore Housing Board should make reservations in all allotments in a particular manner. This applies to Hubli also. Hubli is fast growing and developing. This Vidhana Soudha was costructed at a cost of 1.75 crores. Immediately after this was constructed there was a demand for an enquiry and there was an enquiry and the first of the report was published but the second part printed was not published. In Hubli the cost of construction of Medical College alone comes to 3 crores. The Housing Board is constructing thousands of houses there. Therefore Hubli is also included. The order says that 5 per cent of the houses constructed should be allotted to nomadics and semi nomadic tribes. It may not be possible for those people to purchase houses on lease because they have

(SRI C. M. ARUMUGAM)

no resources and they are in the streets going about with their belongings and dogs. How can they purchase? If possible I wish they are given houses free of cost. Next 17 per cent of houses are reserved for scheduled castes people. In this connection I want to tell the House what happened when I asked one minister who was in charge of the Housing Board some time ago. I casually met him and represented to him that the Housing Board which constructs thousands of houses while makes allotmentt does not give any house to the schednled castes, and why no prevision was made to that effect, He said "do you want reservation even in the allotment of houses". As if other provisions of the constitution were implemented he put this question. Now at least attempt is made to practice it and I hope next year the Hon. Minister will come before the House and tell us how many houses were constructed by the Housing Board and how many were allotted to the Scheduled Castes.

Sri B. BASAVALINGAPPA.—We will make a statement.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—For the first time reservation is made not only for the scheduled castes but also for other minorities like Muslims, Christians. People belonging to these communities were not considered in allotment of house constructed by the Housing Board.

Sir, about this City Improvement Trust Board I want to say that they have distributed thousands of sites without following any proper procedure. They were giving sites only to big officers. Sir, the sites in Bangalore are costlier than those in U. K. If the Government is really meant to help the poor they should allot sites at such cost which could be easily purchased by poor and common man.

Sri B. BASAVALINGAPPA.—Sir, if the hon. Member looks into the present rules in regard to allotment of sites by C. I. T. B. he will be satisfied.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, while they form new layouts they must allot sites to poor people and the cost of which should be such that even a common man or a poor man can purchase and construct houses in Bangalore. Sir if this is not done, in course of time Bangalore will become the city of only upper class people. Sir, this allotmeut of sites to poor people should be done not only in Bangalore but almost in all important cities of the State.

Then Sir, the Municipal Administration Department should also concentrate for supply of water in all urban areas. They are spending croresof rupees for water supply in Bangalore. But Bangalore is not the only place where people live. There are also other districtheadpuarters and municipal areas and the Municipalities of those areas have very limited income; such district headquarters also should be provided with proper water supply facilities.

The Hon. Minister is talking about increasing of emoluments of employees in the municipalities. I welcome it. All these years the municipal employees, particularly, the sweepers which was exclusively reserved for a particular section of the society has suffered a lot. these Sweepers posts should be made open to one and all. The other people will come and take up this work only when the salaries are attractive. You ask a man to do a dirty work; you keep him dirty and you call him untouchable. That should not happen.

Lastly, the Government have stated that they have distributed about 2 lakhs and odd sites in the rural areas. I don't know whether even 500 sites out of this have been given to poorer section of the people; otherwise, these big landlords in the name of socialism and in the name of ruling congress can take hundered sites without any names and without any persons. Therefore it is very necessary to verify and they must furnish to this House the details of the population, the number of families, and among them how many have sites' how many have houses and how many have no sites, so that we could know by what time the Gevernment would take steps to provide not only sites but also houses, not only sanitry amenities but other welfare amenities that are provided in the urban areas to these rural people.

With these few words, I thank the Chair and conclude my speech.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾನು ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅವರು ಅಧಿಕಾರದ ಗದ್ದುಗೆಯನ್ನು ಏರಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಮಾರ್ಗ ಬಹುಶಃ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡುವ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ದಿಟ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಈ ಶಕ್ತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರಿಂದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿರುವ ನಾನು ತಮಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದೆ ರಾಜ್ಯದ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶವನ್ನೂ ಕೂಡ ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ It is a scrap of paper -- ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ 25 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕು. ಆದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವರಿವೆ ಈ ವಿವಾದವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವ ಮೂಲಕವೇನೇ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ,

Sri J.P. SARVESH.—In the previous ministry also there were some Ministers including Sri Veerendra Patil who were more powerful.

Sri H. D. DEVE GOWDA,—I know you will have to survive only by telling the name of Sri Veerendra Patil. I am the Leader of the Opposition only to safeguard the interests of the State and not Sri Veerendra Patil, the hon. member should know.

Sri MALLIKARJUN KHARGE.—The hon. the Leader of the Opposition should remember that Sri Sarvesh refused your ticket.

Sri J. P. SARVESH.—Sri Veerendra patil offered me money and gave me a ticket. I rejected it and I got elected by defeating your party candidate.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿದವರು ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿಲ್ಲ. ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಿರಲಿ, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿರಲಿ, ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರಿರಲಿ, ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಇರಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಾವನೆ ಹೋಗಬೇಕು. 165 ಜನ ಪೈಕಿ ಯೋಗ್ಯರಾದವರು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಈ ಹೊತ್ತು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲು ನಿಮಗೆ ನೈತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಪಾರ್ಟಿ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ ಅಷ್ಟೇ; ಬಂದಿರುವ ಗೋಳು ಅದೇ. ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ನನ್ನನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ಭಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಸ್ಥಾನ ಬೇಕಾದರೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ.

Sri B. SUBBAYYA SHETTY.—Sir, I rise to a Point of Order. The hon. the Leader of the Opposition just now said "ನೈತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ."

This violates Rules 288 sub-rule (vii) of the Rules of Proeedure which prohibits use of treasonable, seditious or defamatory words. Sri Deve Gowda has uttered a defamatory expression on the members of this side and he should withdraw that expression. I want a Ruling on this.

ಚೇರ್‌ಮನ್.—"ನೈತಿಕಮಟ್ಟವಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಡೆಫಮೇಟರಿ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ—ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ಅವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 9 ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 90 - 92 ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಆಯಸ್ಸು ಮುಗಿದು ಹೋದ ಮೇಲೆ, ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಹೊತ್ತು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ 1971ರ ಜನಗಣತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಟೆರಿಟೋರಿಯಲ್ ಡಿವಿಜನಲ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ವಿಳಂಬವಾದುದರಿಂದ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಉಚಿತ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 1971ರ ಜನಗಣತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಿಗೆ 1972ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಟೆರಿಟೋರಿಯಲ್ ಡಿವಿಜನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದತೊಂದರೆ ಏನು? 1972ರ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಏನು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ಇತ್ತೋ ಅದೇ ಪಟ್ಟಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪುರಸಭೆಗಳ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪುರಸಭೆಗಳ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳತಕ್ಕ ನೆಪ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಅವರು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಜನತೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಆಡಳಿತಕ್ಕಿಂತ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆಯಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈಗ ನಾನು ಮಾಡುವುದಕೆ

ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಷಣದ ವರದಿಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ತಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪೌರಾಡಳಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ ಪೆಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಏನು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಪುರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ವರಮಾನವೇನು; ಮತ್ತು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ವರಮಾನವೇನು ; ಇದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಬಹುಶಃ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅವರೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ಪುರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿವೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆಯೋ ಎನ್ನುವುದರ ಅಂಕೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನೀವು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕು, ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳು ಇಲ್ಲದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ತಹಸೀಲುದಾರರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಹಶೀಲುದಾರರುಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಕೆಲಸಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು, ಅವರು ಲೆವಿ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು, ರೆವಿನ್ಯೂ ವರ್ಕ್ ಮಾಡಬೇಕು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪುರಸಭೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಖಂಡಿತ ಅತನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಟೆನ್‌ಶನ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

4-30 P. M.

ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಕಡೆ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು, ಈಗ ನೀವು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲ ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಮಿನೇಟೆಡ್ ಮೆಂಬರುಗಳೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ನಿಮಗೆ ಗೌರವತರತಕ್ಕುದಲ್ಲ, ಪುರಸಭೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುರಸಭೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂಜುಪುರಕತನ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಎಲ್ಲ ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕ್ಯಾಟಗಾರಿಕಲಿ ಎಂದು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಗೆಲ್ಲಲಿ ಅದು ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರತಕ್ಕ ನಾವು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತದಾರರು ಯಾರನ್ನೂ ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಬರಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದಿಂದ ನಡೆಯುವ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರತ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಆರುಮುಗಂರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಕೂಡ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪೆಡಂಭೂತವಾದ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚುವಿಕೆಯು ಒಂದು ಕೆಲಸ ಇದನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಒಂದೇ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಗಳು ಹೇಳಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕೋಮಿನವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಉದಯವಾದುದು ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಇದು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಇವರಾದ ನಂತರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿದ್ದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಗಡಿ ಸಂಗಣ್ಣನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳು ಎಷ್ಟು ? ಇದರಲ್ಲಿ ಲೋ ಇನ್‌ಕಂ ಗ್ರೂಫ್ ಅಥವಾ ಮಿಡಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಗ್ರೂಪಾಗಲೀ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕರೆದಾಗ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ? ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ? ಯಾರಿಗಾದರೂ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೆ ? ಇವೆಲ್ಲ ಅಂಕೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ನೀವು ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಅರ್ಡರು ಏನು ತೆಗೆದ್ದೀದ್ದೀರಿ ಆ ಆರ್ಡರಿನ ಮೆರಿಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿ ಇಲ್ಲವೇ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇವರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಒಂದು ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಅದೇ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರೇನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರುಮುಗಂರವರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ? ಮುಸ್ಲಿಂಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ? ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದೇ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಅಮೆಂಡುಮೆಂಟು ಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಕೋಮಿನವರಿಗಾಗಿಯೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಚಿತವಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಯನಗರ ಇಲ್ಲವೇ ಪ್ಯಾಲೇಸು ಆರ್ಚರ್ಡ್ ಮೇಲೇನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಹುಣಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಜಾತಿಯವರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನನ್ನ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕೇವಲ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ತರಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಭೂಷಣವೂ ಅಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಮನೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ಮನೆ ಕೊಡುವಾಗ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರಿಗೇ ಕೊಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಹೊಸ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೋ ಅದು ಸಂಶಯವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಆರುಮುಗಂರವರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿದೆ ಆರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದರಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಆ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟು ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಯಾವ ತಕರಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜಾತಿಯನ್ನೂ ಸ್ಪೆಸಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡನೇದು, ಒಂದು ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರು ಬೇಡ ಎಂದರೆ ಆಗ ಯಾರು ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ಯಾರೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ತುಂಬಬೇಕು. ಹಾಗೇ ನೀವೇ ಯಾರಾದರೂ ತುಂಬಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೀರೇನು ? ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಹಳ ಖಿನ್ನವಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ್‌ರವರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರವನ್ನು ತುಂಬಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅವರು ತುಂಬಿ ಕೊಡಲಿ. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರೂ ಇರಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ

ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಣವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅಮೇಲೆ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಚನ್ನಯ್ಯನವರು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇದ್ದರು. ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸೈಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದವರು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ, ಅವರು ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರು, ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಜನಾಂಗದವರು ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಆರೋಪ ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ ನಾನು ಸಹ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಇದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೈಟ್‌ಗಳ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಲೋಪವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ತಾವು ಕೊಡಬೇಕು.

[MADAM SPEAKER in the Chair]

ಇನ್ನು ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೆಲವರು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಒಂದು ಹೊಸ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಮೂಲಕ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಲೋ-ಇನ್‌ಕಂ ಗ್ರೂಪ್‌ನವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡನ್ನು ತಾವು ಮಾರಾಟ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಕೇವಲ ಲೋ-ಇನ್‌ಕಂ ಗ್ರೂಪ್‌ನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿ. ಮಿಡಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಗ್ರೂಪ್‌ನವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದೇ ಬೇಡ. ಏಕೆಂದರೆ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಕಚ್ಚಬಹುದು. ಕೆಲವು ಸಲ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಬರದಿರಬಹುದು. ಈಗ 17 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಚಾರ್ಜ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾಳೆ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಮನೆ ಕಟ್ಟದಿದ್ದರೆ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕೈ ಸುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಬರದಿದ್ದರೆ ಹರಾಜನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಈಗ ಎಲ್ಲ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ನರ್ ಸೈಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. 50 ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ 4 ಕಾರ್ನರ್ ಸೈಟಿನ ಮನೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕಾರ್ನರ್ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಸಹ ಇದೆ. 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಬರದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹರಾಜನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ನಾವು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾಲ್ಕು ಮನೆಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿದೆ ಅದರಿಂದ ನೀವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಫಲ ಎಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ ನೋಡೋಣ. ಇಂದು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸೂಚನೆಗಳಾದರೂ ಸಹ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನ ಸೂಚನೆಗಳು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ನಿರ್ಣಯ ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ; ರೈಲು ಇನ್ನೂ ಹೊರಟೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಓರಲ್ ನೋಟೀಸ್ ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯದ ರೈಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ಗೆ ಇನ್ನೂ ವಾಪಸ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಏನಾದರೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜರುಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀವು ಈ ಕೆಳವಮಟ್ಟದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದರೆ ಅದು ನಿಮಗೆ ಗೌರವ ತರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೇವಲ 3 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರೀ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ 3 ಜನರಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿಸಿದಿರಿ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ ಎಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ನಿಮಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆರೋಪ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನೀವು, ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಬಿಡದೆ ಅದರ ಕತ್ತನ್ನು ಹಿಸುಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಇಬ್ಬರು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸಭೆ ಸೇರಲು 8 ಜನರ ಕೋರಂ ಇರದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ; ಏನೆಂದರೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಹೋದಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ. ಐಶ್ವರ್ಯ ಹೋದರೆ ಹಾಳೂರ ಶುನಕನಂತಕ್ಕು ಸರ್ವಜ್ಞ ಎಂದು ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿ ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ನೆನಪು ಇದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೈಟನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಈಗ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಸಹ ಸೈಟ್‌ಗಾಗಿ ತುಂಬಿದ್ದರು. ಅದು ಒಂದು ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ. ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಒಂದು ಸೈಟನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಆದ ಸಂಸ್ಥೆ. ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸೈಟನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೇ ಇರಬಹುದು. ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡಕರ್ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜಾಗ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನು.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—You are always a controvertial figure. You create problems and you will try to solve it

ನಾನು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಂತಹ ನಿವೇಶನವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅವರಿಗೆ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಜಾಗ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಅವರು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ 25 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—1958ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಶೀಲಿ ಬಾಜಿ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಂತಹ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಎಸ್. ಹಮೀದ್ ಷಾ (ಶಿವಾಜಿನಗರ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ 6 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳ

ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಅನ್ನು ಕಾಪಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾನೂನನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಅನ್ನು ಕಾಪಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೇಯರ್‌ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಆ ಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆಕ್ಟನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ರಿಟೈರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ನೌಕರರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಕಾಲ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನೌಕರರನು ಒಂದು ಜಾಗದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಗಳು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ; ಇವೊತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 4-5 ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಏನು ಲೇಔಟ್ ಪ್ಲಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಲೇಔಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ 12 ಅಡಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಗಳು ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳು ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಇಕಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಗಳು ಆಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿದಿವಸ 200 ಸಂಸಾರಗಳು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ. ಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಂದು ಉಪನಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉಪನಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬೇಕೋ ಅವುಗನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ಯೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನ್‌ಹೋಲ್ ಮಾಡಿ ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ಹಾಕುವ ಕಲಸ ನಮ್ಮದಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಯೂಯರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ನಾವು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಹಾಕವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮ್ಯಾನ್ ಹೋಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ಹಾಕಿರುವ ಕಡೆ ಕೆಲವು ಜನಗಳ ಆ ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಭದ್ರಾವತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದೊಂದು ಬಡಾವಣೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಗಂಟೆಯ ಕಾಲ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾಗರೀಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದೊಂದು ಡಿವಿಜನಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ದಿವಸ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಎಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಲಿ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಇರಲಿ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಇರಲಿ, ಅಂಥಾ ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗುಡಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಡಜನಗಳು, ಇರುವ ಕಡೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಗುಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಬಡವರಿಗೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ, ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚದಿದ್ದರೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹಮೀದ್ ಷಾ)

ಇಷ್ಟೊಂದು ಟೀಕೆಗಳು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ, 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನೊಂದು ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಅಲ್ಪಜನಾಂಗದವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಕೊಡಕೂಡದು: ಅವರು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡ ಕೂಡದು ಮತ್ತು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಏನಿದರೂ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ರಿಸರ್ವೇಶನ್ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ನೋಡಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು ಬಂದಿದೆ.

5·00 P. M.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ನಾನು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಗೌಡರು ಒಂದು ಪಿ ಅಂಡ್ ಟಿ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ನಮಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ನೋಡಿ ನಿಮ್ಮ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ನಂಬರು ಮತ್ತೊಂದು ಹಳೆಯ ನಂಬರ್—ಹೀಗೆ ಎರಡು ನಂಬರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಪೋಸ್ಟಲ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ತಪ್ಪು ಡೆಲಿವರಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಬ್ಬನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ ಯಾರೋ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಇವೆ, ಅವುಗಳ ನಂಬರನ್ನು ಬೀದಿಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಯಾರೂ ಬಂದರೂ ಒಂದು ಮನೆಯ ನಂಬರು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನಿನವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಏನೆಂದರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮತ್ತು ಸಿವರೇಜ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬರು ಅಗೆ ಯುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಗೆಯುವುದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಜೊತೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಇಂಥ ಅಗೆದ ರೋಡುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನೀವು ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿರಯ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗೊಂಡಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಮಿಷನರ್ಸ್ ಬರುವಾಗ ಹೊಸ ಹೊಸ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಹೊಸಬ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಕಲಿತು 6 ತಿಂಗಳಾದ ತಕ್ಷಣ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದ ರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವು ಸಹ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರಸ್ತೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಏನಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇ ಷನಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಜವಾಬು ಸಹ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೆಟರ್ನಿಟಿ ಹೋಂಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇವರು ನಡೆಸುವಂತಹ 4-5 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯ ಏನೂ ಸಾಲದು. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಮದದ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗಳು ಇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬಾರದು. ಇವತ್ತು ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಒಂದೊಂದು ಅಂಗಡಿಗಳು ಇವೆ. ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ದೊಡ್ಡ ಗಾರ್ಡನ್ ಸಿಟಿ ಎಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಆ ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಮ್ಮ ಸಿಟಿ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹರಿಜನರು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂಸ್ ಇರು ವಂತಹ ಗಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಲ್ಲಿ ಆ ಜನರು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಮತ್ತು ದುಃಖದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಾವು ಸ್ಲಂ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಸ್ಲಂಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಡಿವಿಜನುಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯವರು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿಟಿಯಾಗುವಂತೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ ಮತ್ತಿತರರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅದು ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕಾರ್ಪೊರೇಟರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಗುರುತರನಾದ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಜಾಗವನ್ನು ಕಾರ್ಪೋರೇಟರುಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶಗಳು ಇವೆ. ಕೆಲವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತ ಮನೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಜಮೀನು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನೀತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬಾರದೆಂಬ ನೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರುವಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತರದೆ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ 11 ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜಾಗವನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರು ಬಹುತೇಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು. ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಅವರು ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕವರು. ನಾನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನೋಡಿದ ಪ್ರಕಾರ, ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಈಗಲೂ ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ಏನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚುನಾವಣೆಯಾದಮೇಲೆ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸುಂದರ ನಗರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಾಗರೀಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸತತವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರ ರೀತಿನೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗ ತಗುಲಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಇದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಶಂಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದಿದ್ದಂಥ ಇಬ್ಬರು ಮೇಯರ್‌ಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಬಹಳವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀವೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನಿಗೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗ ಬಂದಿದೆ. ಅದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಇವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಮಾತು ಏನೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಆಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ಬಂದಹಾಗೆ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಅವರನ್ನು ಕೈಗೊಂಬೆಗಳ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಅವರನ್ನು ತಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಲಂಗುಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ವೇಚ್ಛಾವರ್ತನೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ಮಿಲಿಟರಿ ರಾಜ್ಯದಂತಿದೆಯೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಷಾಪ್ ಸೆಂಟರ್ ಅಂದರೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಚೌಕದ ಕೇಂದ್ರವೊಂದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಬಿಲ್ಡರ್ ಏಜೆಂಟರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಸಿ. ಮಲ್ವಾನಿ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಾವರ್ತನೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಒಬ್ಬ ಇಂಜನಿಯರ್ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚುಳ್ಕಿ

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಎಂಬುವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಬಹಳ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರು. ಅಂತಹ ಒಬ್ಬ ಎ ಒನ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಈಗ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸನ್ನಾಹ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಸಿ. ಮುರ್ಲಾನಿಯವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ತೆಗೆದಿರುವುದು ನಿಜವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಏನೂ ವಿಷಯ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೀಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಅವರು ಈಗ ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅದನ್ನು ಅವರು ರಿಸೀವ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಿಗೋ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವರು ಕಡಿಮೆ ರೇಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕಡಿಮೆ ಕೊಟೇಷನ್ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚುಲ್ಕಿಯವರು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ. ಅವರಿಗೂ ಇವರಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ? ಹೀಗಾದರೆ ಯಾವ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು? ಈಗ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚುಲ್ಕಿಯವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ? ಇದೇನು ವಿಚಾರ! ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಹವರು. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಕ್ಷೇಮ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಚುಲ್ಕಿಯವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಏಕೆ ತಾವು ಇಷ್ಟು ಇರ್ರಿಟೇಟ್ ಆಗುತ್ತೀರಿ? ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಪಿ. ಸಿ. ಮುರ್ಲಾನಿ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್ ಇದೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿದ್ದರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚುಲ್ಕಿಯವರು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಸೆಕ್ಷನ್ 288ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾತನಾಡಲಿ. ಯಾರಮೇಲಾದರೂ ಚಾರ್ಜ್ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡಲಿ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಇವರು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಅವರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹಿಂದೆ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಡ್ಯಾಂನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮುರ್ಲಾನಿಯವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಗೆ ಎಳೆದಾಗ ಹಿಂದೆ ಅವರ ಮೇಲೂ ಅಪಾದನೆಗಳು ಬಂದಿದ್ದುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೆಲವು ದಕ್ಷರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳದೇ ಹೋದರೆ, ನಾನು ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ದಕ್ಷರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಒಂದು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತಹ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಈ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ಸರಿಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಈಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ 1966ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಆಡಿಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಇವರು ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತದೋ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇದು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇ ಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾತು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೇ ನಾವು ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಭೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದರೆ ಅರ್ಧ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದರಿಂದ 60ನೇ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್‌ವರೆಗೂ ಪಾಸ್ಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಬಹುಮತದಿಂದ ನಡೆಸಿದರೆ ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಆವರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಮೇಯರ್ ಆದರೂ ಅವರು ನಡೆಸುವುದೂ ಸಹ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ನಾನೇ ಮೇಯರ್ ಎಂದು ಮೇಯರ್ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಶಿಫಾರಸುಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಾವು ಒಳಸಂಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಆಗ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದೂ ಉಂಟು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರೇಟನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಶೇಕಡ 33ರಂತೆ ಒಂದು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮತವಿದೆ, ಮಾಡಲಿ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕವರೇ ಇಲ್ಲವೋ ? ವೆಂಕಟರೆಡ್ಡಿ ಎನ್ನತಕ್ಕವನು ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಡೆದ. ಆತನ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅವರು ಬೈದಿರಬಹುದು, ಇವರು ಹೊಡೆದಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುವುದಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಗಾದರೆ......

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That is outside the scope.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—This is a sovereign body and it can discuss whatever happens in any municipality. If a particular municipality is not functioning in a democratic way we can raise it.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You can raise such issues but not wha a particular man talked.

Sri DEVARAJ URS.—How can we know what they talked ? It is a statutory body. Except policy matters and to pin point the responsiblity of the Government, other matters cannot be brought here.

Sri. H. D. DEVE GOWDA.—On a previous occasion when a similar issue was raised the Speaker summoned the proceedings of the corporation. If a corporate body misbehaves, we can discuss it. We have the right to criticise if the corporate bodies are not functioning properly.

Sri. D. DEVARAJ URS.—Let us understand the position. Definitely the hon. members have the right to criticise the functioning of the corporation. But what I am objecting to is, with reference to what an individual member is supposed to have spoken, who abused whom, and all that. I think the hon members are conversant with rule 288 which clearly lays down the manner in which debate can be held and what are thing that can be referred to. I am certainly not against any member making a general criticism of the working of the corporation. As some reference was made about some person I objected. For example a reference was made to what was stated in the corporation about Sri Poosalingam.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ಕುಡಿದು ಮಿಸ್ ಬಿಹೇವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಅಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳದೆ ಹೇಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ? ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮುಳುಗಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅತನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳದೆ ಹೇಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ?

The corporation has passed a resolution so far as the contract is concerned.

Sri D. DEVARAJ URS.—They have not done any wrong thing. I would like to read rule 288 ;

"A member while speaking shall not—

(i) refer to any matter of fact on which a judicial decision is pending ;

(ii) make a personal charge against a member ;

(iii) use offensive expressions about the conduct of proceedings of Parliament or any State Legislature ;

(iv) reflect on any determination of the Assembly except on a motion for rescinding it ;

(v) reflect upon the conduct of persons in high authority unless the discussion is based on a substantive motion drawn in proper terms ;

Explanation.—The words 'persons in high authority' mean persons whose conduct can only be discussed on a substnative motion drawn in proper terms under the Constitution or such other persons whose conduct, in the opinion of the Speaker should be discussed on a substantive motion drawn up in terms to be approved by him ;

(vi) use the Governor's name for the purpose of influencing the debate ;

(vii) utter treasonable, seditious or defamatory words ;

(viii) use his right of speech for the purpose of obstructing the business of the Assembly."

Having read this, I would like to bring to the notice of this House what transpired last time when a similar situation arose, when it came to be known that in the corporation members of the corporation resorted to criticisms of what transpired in this Assembly. When some of the hon. members here made certain criticisms on what happened in the corporation, the corporation members at their meeting started attacking or criticising the hon. members who made certain criticism about the functioning of the corporation. This House did take objection and went even to the extent of getting the tape recorded speech which was played and I do not remember whether a ruling was given but it was found nothing was objectionable. This House has the right to be as sensitive as it ought to be. At the same time when we are sensitive and are zealous to guard our rights, the Corporation also enjoys certain privileges. Can we discuss what transpires between the members of the corporation ? Certainly this House has the right to discuss whether the Corporation is functioning in the manner it is expected to, whether it is losing after the several amenities to be extended to the people, and so on. I am not objecting to that. Let us make this distinction that what takes place inside a meeting may not be the matter for criticism.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Before you proceed to give a ruling on the point raised by the Chief Minister I want further clarification. Supposing the proceedings of a corporate body is contrary to the Act, are we not entitled to discuss ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I did not say it at all.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—There is a provision to remove a member from a corporate body if he misbehaves. I remember there is such a provision in the Panchayat Act.

Sri D. DEVARAJ URS.—If a member of a panchayat misbehaves, may I know whether he is entitled to make a mention of it ? Rule 288 clearly states the procedure.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—It does not give shelter to any Member of any Corporation.

Sri D. DEVARAJ URS.—Sir, there are rulings given in this House on the matter by previous Speakers.

5-30 P.M.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—So far as self-govering bodies are concerned they are statutory bodies within their own spheres and they have rights too. But over and above if there are any policy matters where there are omissions and commissions and where they have erred and Government also is involved these things can be raised. But the internal administrative matters like the proceedings of any Municipal corporation cannot be referred to. Further the hon. Members cannot go on making allegations against anybody simply because the proceedings of this House cannot be challenged in a Court of Law.

Sri D. DEVARAJ URS.—Sir, even if a person's conduct is to be questioned there is a procedure laid down in the rules of procedure which should be followed.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—So far as these higher authorities or dignitaries are concerned it is something else. But when I am charging against a contractor by using his name that does not mean it is defamatory. I can charge him with regard to his contract work.

Sri D. DEVARAJ URS.—What I wish to submit is that even these names should be avoided, There is a ruling given previously to this effect. If a person's conduct is to be reasonably protected we have to do it. If a contractor has comitted a fraud or influenced somebody I have no objection for criticising him. But let us not mix a contractor with a Corporator.

Mr DEPUTY SPEAKER.—Sub-rule (7) of rule 288 is quite clear in this regard. So far as contractors are concerned if you have specific charges you can make but that too it should be only to the extent the Government is involved in that.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—1971 ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕರ್ಮಕಾಂಡವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ, ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡದಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಲ್ಲು ಬಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು 70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲಾಗಿದೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಚರಂಡಿ ಕಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಬಿಲ್ಲಾಗಿದೆ. ಚರಂಡಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮೇಯರ್ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಲೂಟಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಆ ರೀತಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು, ಹಣವನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಗೂಬೆ ಕೂರಿಸುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಸಣ್ಣ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಟಾಸ್ಕರ್ ಟೌನ್ ಎಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಲೆ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕರ್ಮಕಾಂಡ ನಡೆದು ತನಿಖೆಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಮೀಷನರ್, ಪೋಲೀಸ್ ಮುಂತಾದವರು ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡಿರುವುದು ವ್ಯಭಿಚಾರ ನಡೆಸುವ ರೂಮು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಭಿಚಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದವು, ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ತಂದು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ನಿರೋಧ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಸೀಲ್ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹಿಂದೆ ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಕಕ್ಷಿದಾರರನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಬಸಪ್ಪ ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಐದು ಗುಂಟೆ ಜಾಗ ಇದೆ, ಇದರ ಬೆಲೆ ಈಗ ಸುಮಾರು 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. 1964 ರಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ಕಕ್ಷಿದಾರನಪರ ವಾದ ಮಾಡಿ ಇದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಜಾಗವಾದ್ದರಿಂದ ಪಾರ್ಟಿ ಜಾಗವಲ್ಲ ಎಂದು ಫೇಲ್ ಆದರು. 1964ರ ನಂತರ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಪವರ್ ಆಫ್ ಅಟಾರ್ನಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವರು ಫೇಲ್ ಆದರು. ಆಗ ಅದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಜಾಗ ಆಯಿತು. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಜಾಗ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ, ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಯಾರು ಇವರ ಕಕ್ಷಿದಾರರು ಇದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಂತದ್ದೆಂದು ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವಕೀಲ ಫೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೀವು ಅವನಿಗೋಸ್ಕರ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪವರ್ ಆಫ್ ಅಟಾರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸಹಿ ಇರುವುದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದೆ, ಅದನ್ನು ತರಿಸಿ, ಇದು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗವಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ; ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸ್ಥಳ ಒಂದು ಎಕರೆ, ಐದು ಗುಂಟೆ ಯಾವುದು ಇದೆ, ಅದು 1936 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ನಾನು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಉಸ್ಮಾನ್ ಖಾನ್ ಮತ್ತು ಮಜೀದ್‌ಖಾನ್ ಎಂಬುವವರು ಕಬಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ 50–100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಬರೆಸಿಕೊಂಡರು. ಮಜೀದ್ ಖಾನ್ ಎಂಬುವನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ. ಅವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನಿಗೆ ಬಂದು ಈ ಜಾಗ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು, ಆಗ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ನಾನು ಇರುವವರೆಗೆ ಆ ಜಾಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನೀನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಇರಬಹುದು, ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. 1936 ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಇದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸುಪರ್ದಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಜಾಗ. ಇದು ಈಗ ಸುಮಾರು 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಚದರ ಗಜಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 200 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಇದ್ದರೆ, ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಲ್ಲ ಎಂದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ತಿ ವಿವರವನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅವರು ಒಂದು ನಿಮಿಷವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ —ಬಸಪ್ಪ ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸರ್ಜಾಪುರ ಹೋಬಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಠ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಕುಲಗುರುಗಳು. ಆ ಮಠ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ವಾದ ವಿವಾದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಸೇರಿಕೊಂಡು ದುರಾಕ್ರಮಣ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ 20—30 ಕೇಸುಗಳು ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಆಗಿವೆ. ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಆ ಜಮೀನು ನೇರವಾಗಿ ಆ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದದ್ದು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಯಾವ ಒಂದು ರೆವೆನ್ಯೂಗೂ ಸೇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಕುಲಗುರುಗಳ ಸ್ವತ್ತು, ಅದನ್ನು ಅವರ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಜೈ ಶಂಭುಲಿಂಗೇಶ್ವರ, ಬಸವಲಿಂಗೇಶ್ವರ.

Sri D. DEVARAJ URS.—I heard Sri Naganna as well as Sri Nagaraj. If there is any attempt made by anybody to give away this land with a view to benefit an individual, it is wrong. I fully agree. But now that they have said that they are going to send me a letter also, letter is not necessary because they have spoken on the floor of this House, I must take cognisanee of it-I must look into it immediately. But even before giving a chance to the Minister there is no point in concluding matters. Let us also know what exactly is the position. May be, according to their information, they say it is in the process of being given. But, let us hear the Minister whether it is so or not. Supposing if there is no such move, one need not feel exercised about it. That is all I can say.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ; ಹಿಂದಿನ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದವರು ಬಡವರಿಗೋಸ್ಕರ, ಹರಿಜನರಿಗೋಸ್ಕರ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಸದಾಶಿವನಗರ, ರಾಜಮಹಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ, ಕೆ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಸೈಟು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಇತ್ತು? ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸೈಟು ಎಲ್ಲಿತ್ತು? ನೀವು ಹರಿಜನರ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳತಕ್ಕವರು, ಎಷ್ಟು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ನಿಮ್ಮ ತರಹ ಭವ್ಯವಾದ ಬಂಗಲೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಜನ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಇವೆ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನೀವು ದಿನವೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತೀರಿ, ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲಿತ್ತು? ಕುಮಾರ ಕೃಪಾದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಇವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ, ಇವರಿಗೆ ದಿನವೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ! ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಜಮೀನೇ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿಯೇ, ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾದದ್ದೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕೆ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾನೂನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ. ನಾಗರಾಜ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಕೂಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗಾಣಿಗಿತ್ತಿ ಅಯ್ಯೋ ಎಂದರೆ ಮಕ್ಕಳ ನೆತ್ತಿ ತಣ್ಣಗಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಆ ರೀತಿ ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೈಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ, ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರ ಆಸ್ತಿ ತನಿಖೆಯಾಗಲಿ, ನಾನು ಒಂದು ಸೈಟನ್ನು ಆಗಲೀ, ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ಆಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಹೇಳಲಿ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಮಾನ್ಯ ನಾಗರಾಜ ಅವರ ಉದ್ಯಮ ಏನು?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇವರಿಗೂ ಒಂದು ಸೈಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಗೊತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಇವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು. ನನಗೆ ಸೈಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ, ಅಡ್ವರ್ಟೈಸ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಮಾನ್ಯ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪೌರಾಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಅದು ಪೌರಾಡಳಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು, ಹಿಂದೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ವಕಾಲತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರಟರಿ ಮುಖಾಂತರ ಹರಿಜನ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಇವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಒಂಲ್ಲಿದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕು ಅದನ್ನು ಕೀಪ್ ಅಪ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವರು ಆ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ದಿವಸ ಫೋನಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ''ಒ''ನವರು ಪ್ರಿಸೈಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. (ಒ) ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎರಡೂ ಸೇರುವುದು ಸರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಅಥವಾ (ಆರ್) ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ, ಹರಿಜನ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕನ್‌ವಿನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ನೀವು ಬನ್ನಿ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು

ಹೇಳಿದೆ. 20 ಸಾರ್ತಿ 15 ನಿಮಿಷ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಇವರು ಎಂದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಮಾಡಬಹುದೇ ? ನನಗೆ ಏನು ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ಹೇಳಿದರು, ಮರದಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ಮರದ ಬುಡ ಕಡಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು. ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ. ಖಾಸಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪುರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪುರಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಗೌರವಸ್ಥರು ಪುರಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ, ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪುರಸಭೆ ಸಿಬ್ಬಂಧಿ ವರ್ಗ ಏನು ಇದೆ ಆ ಸಿಬ್ಬಂಧಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೇಡರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಪುರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡದೆಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪುರಸಭೆಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಪುರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇದು ಪೌರರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆ. ಪೌರರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ನರ್ಸರಿ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಪೌರಸಭೆ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಮಿಡ್ಲ್‌ಸ್ಕೂಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನರ್ಸರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ? ಹಣಕಾಸು ಇರುವ ಶ್ರೀಮಂತರು ನರ್ಸರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೌರಸಭೆಗಳು ಇದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ನರ್ಸರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಅವಕಾಶ ಪೌರಸಭೆಯ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹು ಜನ ಬಡವರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿದಾಗ ನಿವೃತ್ತ ಯೋಧರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇರೀತಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಿವೃತ್ತ ಯೋಧರಿಗೆ, ನಿರ್ಗತಿಗರಾಗಿರತಕ್ಕ ಅವರಿಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಮನವಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೌರಸಭೆಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ಸ್‌ನ್ನೂ ಏನು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ಸ್ ಅಲ್ಲಿಯ ತಹಸಿಲ್ದಾರ್, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ, ಅವರಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪುರಸತ್ತು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಪೌರಾಡಳಿತದ ಕೆಲಸ ಡೆಸರ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದೃಷ್ಟದಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೌರಾಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ತರಪೇತಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಂಥವರನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ಒಂದು ಸೂತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು. ತಾವು ಹಿಂದೆ ಬಹುತೇಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಟರ್ ಆಗಿದ್ದಿರಿ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಆಗಿದ್ದಿರಿ, ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿದ್ದಿರಿ, ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಗುಬ್ಬಿ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಸದಾರಮೆ ನಾಟಕ ನಡೆಸಿದರು, ಆದಿಮೂರ್ತಿ ಸೆಟ್ಟಿಗೆ ಸದಾರಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾತ ಬಂಗಾರಸೆಟ್ಟಿ ಮಗನಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿಸಿ ಅವನ ಕೈಗೆ ಕತ್ತಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಕತ್ತಿಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವನು ಅದನ್ನು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕತ್ತಿ ಹಿಂದು ಮುಂದಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೈಯನ್ನು ಕೊಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ನೀವು ಹೋಗಬೇಡಿ. ನೀವು ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಆಗಿದ್ದಿರಿ, ರಾಜ್ಯಭಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರುಗಳಿಸಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಇನ್ನೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು, ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸೈಟುಗಳು ನಿರ್ಗತಿಕ ಹರಿಜನರಿಗೆ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ನವರಿಗೆ ಬಹುತೇಕ ಅಷ್ಟು ಲಭ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ಇವೊತ್ತು ಬಾಯಿಬಡುಕರಿಗೆ, ರಾಜಕೀಯ ಪುಡಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೋಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಫಿಗರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರಿ. ತಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಿದ ಫಿಗರ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ನೀವೇ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ, ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ, ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಸೈಟ್ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಗರೀಬರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾವು ಜಾತೀ ವಾದವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್‌ನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಜಾತಿ ನಮೂದು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ ನೀತಿಗೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

6-00 P.M.

† ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿನ ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅದು ಬಹುಶ: ಹೊಲಸಾದಷ್ಟು ಇನ್ನು ಯಾವುದೂ ಹೊಲಸಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಆಫೀಸರ ಮೇಲೆ ನೂರಾರು ಆರೋಪಣೆಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅತೃಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಅಸಮಾಧಾನದ ಫಲವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶೀಘ್ರಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸೈಟು ಹಂಚಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕೇರಿ, ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಕೇರಿ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಜಾತಿಯವರು ಮತ್ತೊಂದು ಜಾತಿಯವರು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಬೆಳೆದು ಪೌರರಾದ ನಂತರ ಜಾತೀಯ ಕಲ್ಮಶಗಳು ಮುಂದುವರೆಯದ ಹಾಗೆ ಅವರು ಹೊಸ ನಾಗರೀಕರಾಗಿ ಹೊಸ ಸಮಾಜ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಪೂರಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—How much time would the Hon. Minister like to take for the reply ?

Sri B. BASAVALINGAPPA —About 45 minutes.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You can have it tomorrow. After the reply we can have the non-official business tomorrow.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅದರಂತೆ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಈಗ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಐಟಂ ಮೇಲೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಮೀರಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೀರಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ನಾನು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಗೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಅದೇರೀತಿ ನಾನು ಕೂಡ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಇಂಟಿಮೇಷನ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಕೋಆಪರೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಉಂಟು ಮತ್ತು ಗೌರ್ನರ್ ಅಡ್ರಸ್ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ. What are you talking? Yesterday, you might have given your name. But to-day it is a different matter. You have been given ample opportunity every time. Should I give the time because you want it? You have been given as much time as you wanted, I have never belittled you. You claim to be a C.P.M. member. I know it. Kindly resume your seat.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಹಾಗಾದರೆ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿರುವವರು ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Some of the members have not availed of an opportunity of speaking on this demand.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಅವರು ಕೇಳದೇ ಇರಬಹುದು. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Please use sober language. Even the C.P.I. members could not avail of this opportunity.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಾನು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಮೀರಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ಮೀರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Arrest and Release of Sri Vatal Nagaraj

Announcement

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is half-an-hour discussion. The Hon. Member concerned is abs nt. Before we rise I have an announcement to make. I have received a communication from the Superintendent of Police saying that Sri Vatal Nagaraj, memder of the Legislatative Assembly was arrested on 29-3-1972 at 12 hours under Section 151 Cr. P. C. and released at 14 hours on the same day.

Now the House stands adjourned to meet again at 9 A.M. tomrrow.

The House adjourned at Five Minutes past Six of the Clock to meet again at Nine of the Clock on 31st March 1973.